

**Про основні результати діяльності
Національної академії правових наук України
у 2023 році та завдання наступного періоду**

Звітна доповідь президента НАПрН України
Володимира Журавля
на сесії загальних зборів НАПрН України 7 червня 2024 року

Минув майже рік з часу проведення крайніх загальних зборів, що відбулися у Києві 9 червня минулого року. Звітний 2023 рік був ювілейним, Національній академії правових наук України виповнилось 30 років з дня заснування. Користуючись нагодою, хочу ще раз подякувати всім, хто привітав НАПрН України з нагоди цього славного ювілею.

Національна академія правових наук України своє тридцятиріччя зустріла в умовах повномасштабної агресії з боку російської федерації. Академія та її наукові установи не залишилися осторонь тих викликів, які постали перед нашою державою та українським суспільством. Дійсно, війна як чинник неординарного характеру зумовлює для будь-якого соціуму гуманітарну, соціальну, демографічну та екологічну катастрофи. Водночас війна – це не лише складні випробування, а й зростання почуття патріотизму та національної гідності, консолідації зусиль у протистоянні ворогу, нові завдання, зокрема й у правовій сфері. Тому весь науковий потенціал Академії першочергово зосереджений на вирішенні нагальних потреб, пов'язаних із війною.

Ювілейний 2023 рік виявився доволі складним в історії Академії. І це обумовлено не лише повномасштабною, кривавою війною, а й іншими обставинами. Майже 15 років, починаючи із славнозвісного указу президента Віктора Ющенка, Академія перманентно перебуває в режимі боротьби за існування – різного роду реорганізацій в громадське об'єднання, бажання приєднати до Національної академії наук України, обмеження фінансування, позбавлення статусу головного розпорядника бюджетних коштів. Сьогодні ж

пропонується така методика проходження державної атестації, успішно пройти яку нашим науковим установам практично неможливо. Четвертий рік ми перебуваємо в стадії реформування відповідно до плану заходів, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України. І тричі на рік звітуємо перед Кабінетом Міністрів України, Міністерством освіти і науки України та Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій про ті заходи, які виконані.

У минулому році відбулося суттєве зменшення фінансування Академії – на 35 мільйонів гривень, що складає третину загального бюджету. Це значно погіршило матеріальне забезпечення наших наукових установ, і по-суті – унеможливило проведення виборів до Академії, оскільки немає коштів для академічних виплат. При цьому прикро констатувати, що скорочення фінансування зазнала лише наша Академія, в той час як для інших відбулось збільшення базового фінансування.

У звітному році, відразу ж після обрання керівного складу Академії, відбулася позапланова перевірка Академії Державною аудиторською службою України, підставою для якої в наказі позначено «за власною ініціативою». Що стало підставою для такої ініціативи, ми так і не змогли з'ясувати. Перевірка тривала максимально допустиму нормативно визначену кількість часу – 120 робочих днів, з 31 липня 2023 року по 16 січня 2024 року. Кожний, хто стикався з такими перевітками, знає, в яких складних організаційно-психологічних умовах перебуває весь колектив, керівний склад Академії.

Також Кабінетом Міністрів України було прийнято доволі спірну постанову № 1099 щодо передачі з відання Національної академії правових наук України до відання Національної академії наук України Науково-дослідного інституту правотворчості та науково-правових експертиз. Формальною підставою було посилення на прийнятий Закон України «Про правотворчу діяльність», де головною експертною установою визнано Національну академію наук України і для забезпечення реалізації цієї функції їм на підсилення передано цей інститут. В результаті цього рішення ми

втратили 42 одиниці штатних працівників, певні обсяги фінансування, і саме головне – приміщення на вулиці Пилипа Орлика, 3, де завжди традиційно ми проводили цілу низку різноманітних наукових заходів і зустрічей членів Академії. Правильність такого рішення зможемо оцінити лише з часом.

***

Шановні учасники загальних зборів, підводячи підсумки звітнього періоду, хотів би тезово відзначити результативні показники діяльності, які отримала наша Академія, наполегливо працюючи попри всі труднощі та окреслити завдання, які постають в умовах сьогодення.

Національна академія правових наук у 2023 році продовжила роботу, спрямовану на посилення зв'язків з органами державної влади, місцевого самоврядування, судовими та правоохоронними органами, науковими установами, громадськими об'єднаннями. Так, у звітному періоді Академією підписано 7 меморандумів про співпрацю, зокрема з Вищою радою правосуддя, Національною академією Служби безпеки України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Державною регуляторною службою України, Міністерством внутрішніх справ України, Національним інститутом стратегічних досліджень та Харківською обласною військовою адміністрацією.

Цю роботу продовжуємо й у поточному році. За перше півріччя укладено меморандуми про співпрацю з Національним фондом досліджень України, Національною комісією зі стандартів державної мови, Агентством з розшуку та менеджменту активів (АРМА) та Національним банком України.

Кожна з цих інституцій вбачає в Академії надійного партнера, з висококваліфікованим науковим потенціалом, який здатний забезпечити належний правовий супровід багатьох реформ і перетворень. Також приємно констатувати, що в переважній більшості ініціатором підписання меморандумів виступали саме ці установи.

У звітному періоді була продовжена робота, спрямована на поглиблення співпраці з Національною академією наук України та галузевими академіями

наук. Академія та її наукові установи впродовж року забезпечували виконання заходів, передбачених Програмою спільної діяльності Національної академії наук України та Національної академії правових наук України на 2023–2025 роки.

У цьому році ми продовжуємо таку практику, підписавши Програму спільної діяльності Національної академії педагогічних наук України та Національної академії правових наук України. Програма передбачає проведення спільних науково-практичних заходів, гостьових лекцій, виконання науково-дослідних робіт, розробку нормативно-правових актів, підготовку пропозицій органам влади, наукових і навчальних видань, стажування наукових та науково-педагогічних працівників, діяльність із популяризації науки тощо.

***

Важливим напрямком наукової діяльності Академії є розробка й правова експертиза законопроектів та інших нормативно-правових актів, внесення відповідних змін, підготовка рекомендацій та пропозицій, що є однією з форм впровадження результатів наукової діяльності. Так, за звітний період наукові установи та члени НАПрН України взяли участь у підготовці понад 250 проектів законів та інших нормативно-правових актів, серед яких, зокрема: проекти законів України «Про основні засади державної ветеранської політики», «Про надзвичайні правові режими», «Про військові адміністрації», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо організації та діяльності військових судів», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо права військовослужбовців на безоплатну правову допомогу», «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо впорядкування процедури надання статусів (їх категорій) ветеранам» та багато інших.

Члени Академії на постійній основі беруть участь у діяльності близько 30 робочих груп із розробки законів та інших нормативно-правових актів, серед яких слід виділити Комісію з питань правової реформи, утворену Указом

Президента України, Робочу групу щодо рекодифікації (оновлення) цивільного законодавства України, утвореної постановою Кабінету Міністрів України, Науково-консультативну раду при Голові Верховної Ради України, яка була створена розпорядженням Голови Верховної Ради України.

За запитом центральних та місцевих органів державної влади, органів місцевого самоврядування, вищих судових і правоохоронних органів, громадських організацій фахівцями НАПрН України підготовлено, опрацьовано та направлено суб'єктам звернення більше 300 науково-правових висновків, пропозицій та зауважень до проєктів нормативно-правових та правозастосовних актів.

Аналізуючи цей напрям діяльності Академії, хочеться звернути увагу на існування парадоксальної неузгодженості, коли, з одного боку, наукові установи, надаючи висновки, здійснюють корисну та потрібну для держави роботу, а з іншого, цей вид діяльності чомусь не враховується в якості результативних показників при проведенні державної атестації наукових установ. Тому нам необхідно наполягати на включенні цього виду діяльності в оновлену методику проведення державної атестації і ще раз порушувати це питання перед Міністерством освіти і науки України.

Значно поглиблюється взаємодія Академії з профільними комітетами Верховної Ради України, передусім з Комітетом з питань освіти, науки та інновацій і Комітетом з питань правоохоронної діяльності. На засіданнях комітетів представляються позиції Академії з питань, що ними розглядаються, залучаються фахівці наших наукових установ до їх обговорення. Цей прогрес відбувся головним чином завдяки активній діяльності першого віцепрезидента Академії Олександра Бандурки. На сьогодні без його участі не проходить жодного засідання цих комітетів, його пропозиції враховуються народними депутатами, адже багаторічний досвід роботи Олександра Марковича в комітетах Верховної Ради України минулих скликань є корисним та інформативним для народних обранців нинішнього депутатського корпусу.

***

У 2023 році НАПрН України виступила організатором та співорганізатором низки наукових заходів, зокрема: VI Міжнародної науково-практичної конференції «Адміністративна юстиція в Україні: проблеми теорії та практики. Соціальні права. Виклики воєнного часу» (спільно із Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду та Інститутом держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України, а також міжнародними партнерами); VI Міжнародної науково-практичної конференції «Правові засади організації та здійснення публічної влади», присвяченої 85-річчю від дня народження академіка-засновника Національної академії правових наук України Леоніда Петровича Юзькова (спільно із Хмельницьким університетом управління та права імені Леоніда Юзькова); Всеукраїнського круглого столу «Публічна служба: нова архітектура та стратегії для деокупованих територій» (спільно із Національним агентством України з питань державної служби, Вищою школою публічного управління, Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого, Запорізьким національним університетом, Навчально-науковим інститутом права Київського національного університету імені Тараса Шевченка та іншими); І Школи адміністративної процедури (спільно із проектом ЄС «Підтримка комплексної реформи державного управління в Україні» та за підтримки Міністерство юстиції України в межах Реформи державного управління) та інших.

Загалом у звітному періоді наукові установи Академії на виконання бюджетної програми «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері законодавства і права» виступили організаторами та співорганізаторами 65 наукових заходів – конференцій, вебінарів, круглих столів, наукових читань. Члени НАПрН України та науковці її структурних підрозділів цього року взяли участь у більш ніж 400 наукових заходах.

***

До 30-річчя Академії була видана загальноакадемічна колективна монографічна праця «Правнича наука та законодавство України: європейський вектор розвитку в умовах воєнного стану», підготовлена дійсними членами (академіками) та членами-кореспондентами НАПрН України, а також науковцями, які працюють в установах НАПрН України. Авторський колектив монографії налічує 96 науковців, серед яких понад 30 членів Академії. Ця монографія є внеском учених-правників у розвиток правової системи України в сучасних реаліях, а запропоновані науковцями теоретичні напрацювання та практичні рекомендації сприятимуть вирішенню проблемних правових питань, що виникають в умовах режиму воєнного стану, забезпечення гармонізації законодавства України зі стандартами Європейського Союзу, створення належних організаційно-правових засад для успішного повоєнного відновлення нашої держави. Висловлюю щирі вдячності всім науковцям, хто взяв участь у підготовці цього видання.

Академія продовжує роботу з підготовки та видання «Великої української юридичної енциклопедії». У 2023 році вийшов друком дев'ятий том енциклопедії «Цивільне право», який є результатом фундаментальних наукових досліджень, виконаних відомими вченими – представниками наукових цивілістичних шкіл України. Президія докладає всіляких зусиль для успішного завершення цього проєкту. В цьому році планується вихід четвертого тому енциклопедії «Конституційне право». Активізовано роботу над трьома завершальними томами «Цивільний процес», «Міжнародне право» та «Інформаційне право. Право інтелектуальної власності». Ми ще раз звертаємося до головних редакторів цих томів, членів творчих колективів з проханням мобілізувати ресурси задля завершення цього величного проєкту. Це наше спільне завдання, наш обов'язок.

Академія підтримала ініціативу головного редактора журналу «Право України», академіка НАПрН України Олександра Святоцького долучитись до підготовки нового амбітного проєкту «Кодекси України в судовій практиці та

науковій доктрині», де передбачається розглянути реалізацію кодексів України в рішеннях та висновках КСУ, практиці ЄСПЛ, Суду Справедливості ЄС та правових позиціях Верховного Суду.

Традиційно у 2023 році підготовлено та видано 4 номери наукового юридичного журналу «Вісник Національної академії правових наук України», збірник наукових праць «Щорічник українського права» та Перелік тем дисертаційних досліджень з юридичних наук, затверджених у 2022 році.

***

У 2023 році наукові установи Академії проводили фундаментальні дослідження за 35 темами, 10 з яких завершено.

Слід відзначити, що показники бюджетних програм усі наукові установи виконали успішно. Так, у звітному періоді інститутами було підготовлено 30 монографій, навчальних і науково-практичних видань; 72 збірника наукових праць, аналітичних досліджень, реферативних оглядів та коментарів законодавства; 463 наукові статті у наукових періодичних виданнях та 79 статей у наукових виданнях, які індексуються в міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science, понад 1300 тез наукових доповідей та повідомлень за результатами проведених конференцій.

Академія активно співпрацює з міжнародною науковою спільнотою шляхом проведення спільних наукових досліджень та заходів, обміну науковою інформацією з міжнародними й іноземними структурами.

Зокрема, Академія та її наукові установи підтримують творчі зв'язки з Офісом Ради Європи в Україні, Фондом народонаселення ООН, ОБСЄ, Міжнародною асоціацією кримінального права (Франція), Європейським центром передового досвіду з протидії гібридним загрозам (Фінляндія), Європейським центром космічного права Європейського космічного агентства, Інститутом східноєвропейського права (Регенсбург, Німеччина), Міжнародною організацією «Ла-Страда Україна», Громадською організацією українців у Словаччині «SME SPOLU», Асоціацією філософії права та соціальної філософії

(IVR), та іншими. Університетом ім. Яна Кохановського (Польща), Університетом Казимира Семеновича (Литва), Вроцлавським університетом (Польща), Університетом Калгарі (Канада), Університетом Марії Кюрі-Склодовської (Польща), Університетом імені Георга Августа (Німеччина), Інститутом права, управління та економіки Педагогічного Університету (Польща), Університетом Вітаутаса Великого (Литва), Вільнюським державним університетом (Литва), Університетом Миколаса Ромеріса (Литва), Талліннською школою права (Естонія) та ін.

Провідні вчені Академії входять до складу редакційних колегій чи наукових рад 28 іноземних наукових видань Австрії, Великобританії, Венесуели, Греції, Еквадору, Колумбії, Латвії, Литви, Польщі, Румунії, Словаччини, США.

Постійним партнером Національної академії правових наук України в проведенні багатьох наукових заходів виступає Координатор проєктів ОБСЄ в Україні. За його допомоги було організовано й проведено низку різноманітних конференцій, круглих столів, вебінарів, літніх шкіл тощо.

***

Наукові установи Академії проводять активну роботу, спрямовану на отримання свідоцтв про реєстрацію авторських прав, які виникли внаслідок проведення фундаментальних наукових досліджень. Так, у 2023 році наукові установи академії отримали 8 таких свідоцтв.

В наукових установах успішно функціонує аспірантура. У 2023 році підготовка наукових кадрів у аспірантурі за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб здійснювалася в більшості інститутів. Середньорічна кількість аспірантів з відривом від виробництва становила 105 осіб, без відриву від виробництва – 102 особи, докторантів – 13 осіб.

***

У липні 2023 року рішенням президії НАПрН України започатковано Премію імені академіка Миколи Панова. Премія присуджується щорічно авторам нових оригінальних наукових робіт у галузі кримінального права в трьох номінаціях: найкраще монографічне дослідження з питань кримінального права; цикл наукових робіт з кримінального права; найкраща наукова стаття з питань кримінального права. Для проведення конкурсу було створено Комітет з присудження премії, головою якого обрано дійсного члена (академіка) Вячеслава Івановича Борисова.

6 жовтня в приміщенні президії Академії відбулося нагородження лауреатів Премії імені академіка Миколи Панова. Участь у Конкурсі взяли науковці у галузі кримінального права провідних закладів вищої освіти та наукових установ України.

У цьому році проведення конкурсу буде продовжено і вручення премії відбудеться до Дня юриста. Запрошуємо всіх фахівців у галузі кримінального права, хто має опубліковані наукові праці за останні три роки, долучитися до участі в конкурсі.

***

У 2023 році апарат президії Академії провів роботу щодо розробки та запуску нового, сучасного веб-сайту Академії з оновленими біографіями членів Академії, розгорнутими сторінками відділень, наукових установ та регіональних наукових центрів, анонсами усіх наукових заходів та багато іншого.

Ми намагаємось максимально висвітлювати усі події, що відбуваються в житті Академії та закликаємо усі наші відділення та наукові установи надавати для розміщення на сайті важливу інформацію щодо вашої діяльності, зокрема щодо анонсів наукових заходів для максимального залучення до участі в них усіх бажаючих.

***

У звітному році відбулась докорінна зміна діяльності президії НАПрН України – її засідання тепер відбуваються щомісяця. За цей період відбулося 15 засідань президії НАПрН України, на яких розглянуто низку важливих питань діяльності Академії та її структурних підрозділів. Також необхідно відзначити, що беручи до уваги критичні зауваження, висловлені на минулих загальних зборах, суттєво скорочена діяльність бюро президії і прийняття ним відповідних рішень. У 2023 році було лише 6 засідань бюро президії з формальних питань. По суті, тепер на засіданні бюро президії попередньо обговорюються лише окремі питання, які в подальшому вносяться на розгляд президії Академії.

***

Водночас реалії сьогодення, власна самооцінка та висновки Державної аудиторської служби ставлять на порядок денний пріоритетні завдання, вирішення яких прямо впливатиме на подальший розвиток Академії. Вважаю за необхідне зупинитися на окремих з них.

Головне, стратегічне завдання – це збереження Академії, її структурних підрозділів, наукового потенціалу, матеріальної бази. Йдеться передусім про підвищення ролі і значущості Академії як вищої правової наукової установи. Це участь у роботі комісій, робочих груп з розробки стратегій, програм, концепцій, правовий супровід реформ, експертне забезпечення діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування, судових і правоохоронних органів, підготовка власних ініціатив з розв’язання нагальних державних проблем.

Це й зміцнення наукового потенціалу, розширення предметної сфери фундаментальних і прикладних наукових досліджень, спрямованих на вирішення нагальних потреб, пов’язаних із війною та післявоєнним відновленням України. Ми маємо вже сьогодні розпочинати роботу із формування Стратегії розвитку НАПрН України та перспективних наукових

досліджень на 2026-2030 роки, де передбачити основні шляхи та засоби оптимізації діяльності Академії та її структурних підрозділів, підняття її ролі в житті держави та суспільства.

Крім того, виклики сьогодення вимагають перегляду і власного ставлення кожного члена Академії до питань її збереження, підняття престижу, покращення іміджу. Формальне перебування у складі членів Академії, індиферентне ставлення до проблем, що виникають, дистанційне спостереження за всім, що відбувається – шлях в нікуди, рух до занепаду. Кожен з нас має докладати особистих зусиль для збереження Академії, покращення її діяльності, брати участь у вирішенні усіх нагальних проблем. Ще раз наголошую, бути членом Академії й не приймати участі в її діяльності чи що гірше – дискредитувати Академію, її керівництво, організувати замовні публікації з необ'єктивною критикою є абсолютно неприйнятним.

Одним із шляхів оптимізації діяльності Академії є проведення чергових виборів та оновлення її кадрового потенціалу членами НАПрН України, які спроможні долучитися до діяльності структурних підрозділів Академії за основним місцем роботи, оскільки однією з головних вад у кадровому забезпеченні Академії є те, що її склад становлять представники університетської науки, для яких першочерговою є успішна діяльність кафедр, факультетів, центрів, інститутів. У той же час всього 8 членів Академії працюють в наших наукових установах на штатній основі, що становить лише 6% від загальної кількості членів Академії. Це катастрофічно мало, та практично зводить нанівець можливості успішної реалізації стратегічного плану розвитку Академії та її наукових установ. Більш того, це суттєво ускладнює формування керівного складу Академії, оскільки мало хто погоджується на важку, повсякденну роботу в апараті президії. Тому ми всіляко повинні підтримувати штатних співробітників наших наукових установ, зокрема й на виборах до Академії.

Спільними зусиллями необхідно вирішити й інші важливі завдання. Зокрема, існує гостра потреба в збільшенні ролі відділень, перетворення їх у

продуктивні структурні підрозділи, які окрім визначення актуальних, перспективних напрямів фундаментальних і прикладних досліджень у певній галузі юридичних знань, ще й виступали основними комунікаторами між керівними органами Академії та членами відповідного відділення. Вони мають бути першою ланкою обговорення всіх питань життєдіяльності Академії, місцем проведення відповідних дискусій, формування пропозицій. Саме відділення мають визначати Стратегію розвитку Академії, продукувати шляхи і засоби її реалізації. І тут значуща роль належить саме академіку-секретарю, як організатору цього процесу. Тому вважаю, що академіки-секретарі всіх відділень мають бути штатними працівниками апарату президії. В майбутньому це має стати головною умовою балотування на цю посаду.

Дефіцит бюджетних коштів, суттєве зменшення базового фінансування ставлять додаткові, складні завдання перед керівництвом Академії та керівниками її наукових установ. Треба чітко усвідомлювати, що збільшення базового фінансування в перспективі не буде, а тому слід знаходити додаткові джерела фінансування. І це не побажання, це вимога часу та можливість для подальшого існування. В цьому аспекті вкрай необхідно активізувати діяльність з пошуку та отримання грантів, передусім через Національний фонд досліджень, тим більше, що у нас є позитивний досвід.

Вбачається необхідним проведення виборів директорів наукових установ, термін перебування на посадах яких закінчився. В умовах воєнного стану президія Академії з урахуванням змін до законодавства продовжила їх повноваження, однак така невизначеність не може довго продовжуватись. Тому настав час обговорити подальші перспективи, організаційні моменти проведення виборів та прийняти необхідні для цього рішення.

Хочу звернутися до керівників наших наукових установ з пропозицією поступового повернення до звичного формату роботи з дотриманням усіх безпекових заходів. Необхідно відновити певні організаційні заходи, наприклад засідання вчених рад в очному режимі, керівники структурних підрозділів повинні перебувати на робочих місцях і здійснювати контроль за тим, як

працюють їх підлеглі в дистанційному режимі. Прикладом є робота апарату президії Академії, усі співробітники якого на чолі зі мною, під ракетними обстрілами і бомбардуваннями міста Харкова кожного дня з 9 до 17 на робочих місцях. По іншому ми не зможемо якісно виконувати такий обсяг роботи. Тому, шановні директори, у першу чергу київського регіону, де відносно спокійно в порівнянні з нашим містом, прошу провести засідання вчених рад і поступово переходити до повноцінного режиму роботи. Більше того, проаналізуйте результативні показники діяльності своїх співробітників, хто працює в дистанційному режимі, запроваджуйте періодичні звіти для них, щоб потім мати змогу прозвітувати, за що вони отримували заробітну плату.

Є ще одне доволі складне, але принципове питання – наукові показники науковців, які працюють на умовах сумісництва. Державна аудиторська служба звернула увагу на те, що є випадки, коли науковці звітують одними й тими ж показниками за основним місцем роботи і за сумісництвом. Тому прошу провести відповідні наради і довести до співробітників ці зауваження, а також докладати зусиль задля виконання завдання, яке визначено в Стратегії розвитку Академії на 2021-2025 рр. щодо досягнення співвідношення штатних співробітників і сумісників 65/35, що знівелює такого роду проблему. Також під час заміщення вакантних штатних посад необхідно забезпечувати проведення відповідних конкурсів та подальшу атестацію наукових співробітників, щоб не виникало зауважень з боку контролюючих органів.

Серйозним сигналом, яким не варто нехтувати, є рекомендація Державної аудиторської служби щодо необхідності об'єднання трьох харківських наукових установ в одну, а також двох київських в один інститут. Безумовно, ми ні в якому разі не погоджуємося з такими рекомендаціями, адже вони є цілком безпідставними та виходять за межі компетенції цього органу, відверто ігноруючи принцип самоврядності нашої Академії. Наразі Академія оскаржує у судовому порядку Звіт Державної аудиторської служби України.

Проте ми маємо максимально спрямовувати зусилля на оптимізацію та удосконалення діяльності наших наукових установ. Більш того, ініціатива

Міністерства освіти і науки України щодо оновлення критеріїв оцінювання результативності діяльності наукових установ при проходженні державної атестації має на меті встановлення залежності результатів атестації для забезпечення базового бюджетного фінансування. Тому необхідно зробити все можливе для успішної підготовки і проходження державної атестації.

Це далеко не всі завдання, які постають та потребують вирішення, зокрема залишається невирішеною проблема пошуку додаткових джерел фінансування для відновлення будівлі президії НАПрН України.

Переконаний, що успішне вирішення зазначених завдань, забезпечення поступового розвитку нашої Академії, переконливий погляд в майбутнє можливі лише за умови єдності та консолідації зусиль усіх членів Національної академії правових наук України. Нам як ніколи потрібна згуртованість, активна позиція кожного члена Академії, підтримка новаторських підходів до реформування Академії, покращення її діяльності.

Своїми справами ми маємо якнайшвидше наближати перемогу Українського Народу над кривавим російським загарбником.

Віримо в Збройні Сили України! Віримо в нашу Перемогу!

Слава Україні!